Päivi Haavisto-Vuori,
neuvotteleva virkamies
työ- ja elinkeinoministeriö
5.4.2022

HE 33/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriön asiantuntijalausunto, maa- ja metsätalousvaliokunnan kuuleminen 8.4.2022

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ollut lausuttavaa on hallituksen esityksen lausuntokierroksella.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että esitetty lakimuutos, jossa maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisessa luovutaan ansaintarajoista, on kannatettava lisätoimi työllisyyden lisäämisessä.

Hallituksen esityksessä kirjattu tavoite on tärkeä. Tavoitteena on edistää luopumistuen saajien työpanoksen ja osaamisen hyödyntämistä nykyistä enemmän ja näin osaltaan tukea osaavan työvoiman saatavuutta sekä työmarkkinoiden kohtaannon tehostumista alkutuotannon kannalta kriittisillä aloilla, erityisesti maataloudessa ja puutarha-alalla, mutta myös muussa maaseudun elinkeinotoiminnassa ja palvelutuotannossa. Osaltaan pyritään edistämään myös tilapäisten ja määräaikaisten työmahdollisuuksien hyödyntämistä erityisesti maaseudulla, jossa sijaisten ja tilapäisten työntekijöiden saaminen on usein kaupunkeja vaikeampaa

Kuten on tuotu esille henkilöt voivat hyödyntää osaamistaan ja ammattitaitoaan maataloustöiden lisäksi muilla aloilla. Osalla heistä on ammattitaitoa myös muihin kuin maatalouden töihin Esityksen mukaan luopumistuen saajat ovat työskennelleet myös esimerkiksi terveyden- ja vanhustenhuollon erilaisissa hoito- ja muissa tehtävissä, lastenhoitotyössä sekä erilaisissa toimistotöissä ja palveluammateissa.

Tavoite työllisyysasteen nostamisesta ohjaa työllisyyspolitiikan ratkaisuja ja politiikkatoimia.

Hallituksen esityksen mukaan luopumistukijärjestelmän piirissä oli vuoden 2022 alussa 1 472 henkilöä. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että esitetyn lakimuutoksen työllisyysvaikutukset olisivat lukumääräisesti rajalliset. Muutoksella voi olla merkittäviä vaikutuksia yksilöiden uran jatkumisen sekä paikallistalouden kannalta. On mahdollista, että henkilöille olisi tarjolla erityisesti erilaisia määräaikaisia tai osa-aikaisia töitä. Ansaintarajan poistuminen kannustaa työn vastaanottamiseen myös siksi, että työn vastaanottamisen byrokratialoukut poistuvat.

Työskentelyllä on vaikutusta työurien jatkumiseen. Toivottavaa on, että vaikutuksia on myös työvoimapulaa kokevien alojen työvoiman saantiin.

Työllisyyden lisäämisen kannalta olisi toivottavaa, että työtä hakevat henkilöt osaavat uudessa tilanteessa hyödyntää myös TE-toimiston palveluja. Toukokuussa

valtakunnallisen Te-palvelut.fi –sivuston tilalle tulee Työmarkkinatori.fi -palvelu. Tämä uudistus tukee aiempaa sujuvampaa työtilaisuuksien löytymistä.